

Brevet

från Litteraturmissionen

ORGAN FÖR LUTHERSK LITTERATUR-MISSION

Nr 2
2019

Foto: NGONBRAND

Jesus föddes hit för att
återlösa världen

Det eviga Ordet

Låt oss lyssna till ett par brottstycken ur Johannesevangeliets majestätiska upptakt: ”I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Allting har blivit till genom honom, och utan honom har ingenting blivit till av allt det som finns till ... Ordet blev kött (människa) och tog sin boning ibland oss, och vi såg hans härlighet, en sådan härlighet som kommer till den enfödde Sonen från Fadern, och han var full av nåd och sanning.”

Det Eviga Ordet, genom vilket allt har blivit till, och som blev kött i Jesus Kristus, ger åt det skrivna Ordet, åt Bibeln, dess särprägel.

Ordet blev kött, läste vi.

Gud blev människa.

Jesus Kristus är sann Gud och sann människa.

Här möter oss Ordets makt på ett sällsamt sätt.

Vem kan här fatta ens ett uns av bredden och längden och höjden och djupet?

Man talar ibland om att spränga tidens och rummets gränser. Och den moderna tekniken har onekligen kommit långt i det avseendet. Men när Ordet blev kött, då var förhållandet det motsatta. Då var det Det Eviga Ordet, som för en liten tid lät sig bindas till tid och rum för att kunna rädda oss för evigt.

Detta under, som är förebådat redan i Gamla Testamentet, ger år Skriftordet dess säregna makt. Ty i Evangeliet, det glada bud-

skapet om Ordet som blev kött, ligger hela frälsningskraften förborgad. Nej, uppenbarad! (Rom. 1:16–17).

Tag bort budskapet om att Ordet blev kött, blev Guds Lamm, som borttog världens synd (Joh. 1:29), tag bort det budskapet ur Skriften, och vad blir då kvar?

Ord, ord, ord...

Men var är då Ordet om syndernas förlåtelse? Var är då Ordet om att Guds kärlek till världen (till oss alla) var så konkret, ”att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom (på Sonen) skall icke förgås utan hava evigt liv”? Ja, var är då Ordets makt? Om man ur Skriften tar bort Ordet, som blev kött, som led, dog och uppstod – i syndares ställe.

Kraften, makten, Livet med stort L är då borta.

Tag bort Det Eviga Ordet, som blev kött, ur Den Heliga Skrift, och Skriften urvattnas till vanlig skrift. Tag bort Ordet ur Skriftordet, och du får kvar vanliga mänskliga ord. Ett inomvärldsligt dokument, utan gudomlig kraft. Låt vara att historiska notiser, poetiska pärlor och goda förmaningar till medmänsklighet kan behålla sitt värde. Det blir likväl ord utan evighetsrymd. Krav utan kraft.

Du får kvar ett par mer eller mindre vackra pärlor.

Men innehållet?

Och makten?

Öyvind Dahle
Ur boken *Ordets makt*
SAM-förlaget 1977

Jesus har utplånat handskriften

"Av Honom är ni i Kristus Jesus!" 1 Kor 1:30

Orden är Guds, och jag vill börja med dem. Inför det ofattliga att jag är salig har jag stundom frågat: Hur kunde tron bli min? Hur blev jag "skicklig till delaktighet i den arvslott som de heliga har i ljuset" och den glädje som fyller mig? I dag och alltid blir svaret att det är Guds eget verk. Själv bidrog jag med intet.

Begynnelsen

Gud hängde på korset i tidens fullbordan och dog för mig. Gud sände Ansgar till Norden år 830 med Korsets budskap. Med Guds hammare spikade Luther de 95 teserna på Wittenbergs slottskyrkodörr 402 år och 40 dagar före min dopdag. Reformationen förde Evangeliet fram på nytt i Kristi kyrka och år 1527 efter Frälsarens födelse beslöt Västerås riksdag att Guds Ord skulle predikas rent och klart i Sverige. Gud lät trösta mina fäder i tre generationer genom Carl Olof Rosenius i den andefyllda väckelsen. När jag föddes på en liten skogsbrukares och bondes gård vid Umeälven, var det i en liten kammare med ett enda fönster, och mor hade bett för sin förstfödde länge.

Guds nåd var mig till mötes hos människor som fruktade Herren och bar mig till dopet. Ovärdig och maktlös lämnades jag en decemberdag åt Saliggöraren och tron. Ingen kunde "förmäna" mig vatten, Herren talade i mötet i byn genom kyrkoherden Lars Ulrik Ferdinand Öberg i Vännäs och min mors lärare, kyrkoherden i Bjurholm, Hjalmar Fridolf Josua Fjällström och genom denne döpte Herren mig till Jesu Kristi död och uppståndelse. Det var en salig stund. Stordöden "spanska sju-

kan" gick genom älvdalen, förvirringen efter det stora kriget rådde, Guds folks fiender hade just bestämt sig för att avskaffa katekesen, otron plågade världen då som nu – men gossen frälstes från mörkrets välde till Guds kärleks Sons rike. Guds församling var vittne till min födelse till det nya livet. När min far och mor vände åter på kvällen och jag för andra gången färdades över den stora älven vid mitt hem, var det en liten lycklig kristen som

sov – eller grät – under adventshimlens stjärnor i det nordliga landet.

Jag visste inte förrän sent mitt privilegium: jag var född till en återlöst värld...

*

Jag bad till Gud. Om allt. När jag var rädd, då far var i farligt arbete med timmerkörning eller flottning, när han körde långväga och dröjde länge i kall och mörk vinternatt! Jag bad när jag hörde om krig och olyckor, när någon var sjuk, när jag gjort något styggt. Den dagliga förlåtelsen gav glädje, men ibland kom trotset och själafiendens svek och bragte mig i tvivel om min salighet...

*

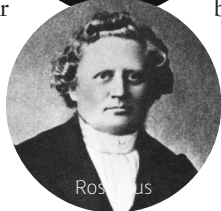
Det var den sista fredssommaren, och arbete och ljus och blomster drev bort allvaret. Krigsbullret hördes inte så tydligt i vår vrå, planer och drömmar anmälde sig ivrigt, och om allt skrev jag dagbok och dikter, liksom jag gjort sedan skolåldern, och av de förvarade böckerna kan jag se de stämningar och händelser som fyllde dessa år. I dag läser jag dem och ser striden mellan gott och ont i min själ den tiden. Jag brukar kalla dessa år av

Ansgar

Luther

Rosenius

ljus, kraft, tillväxt och yttre lycka de dunkla åren. Barndomens klarhet och tro var skymda. Aldrig har jag varit så stark, så frisk, så upptagen som sommaren före kriget. Aldrig har mörkret så starkt trängt på...

En dag i januari 1940 gav jag Gud ett löfte om morgonen: han skulle vara min Gud och jag skulle hedra honom med tro och lit, om han den dagen bistod mig så att jag inte tänkte något ont utan var helig alltigenom. I så fall skulle jag vid hemkomsten på kvällen bekänna min kristendom. Den vintern högg jag timmer och den dagen var jag på en hög ås. Där viden gick fram, och när jag sågade ett träd för att fälla det, vräktes det mot ett annat träds krona och stannade lutande och tungt. Och jag, Tore Nilsson, bättringsarbetare och omvändelseexpert, svor. Jag lyckades vräka ner trädet, som föll över en annan liggande tall, och med ohygglig fart svepte trädroten förbi mig i all sin tyngd och rispade min blus vid bröstet. Jag var en handsbredd från döden. Jag, svärjaren.

Då såg jag sanningen. En inblick i hjärtat gavs som jag behövde. Aldrig mer skulle någon inbilla mig att jag skulle bli bättre. Lagen hade utfört sitt verk. Budordet hade gjort synden stark och levande.

”Och jag vart död”. Romarbrevet beskriver det så.

Oduglig och olämplig för himlen arbetade jag ett par veckor i iver och dvala samtidigt – ivern gällde träden och arbetet, dvalan var mitt tillstånd som vandrare mot himlen. Första veckohelgen i februari var det några möten igen, och mot min vilja gick jag dit. På måndagskvällen var det också möte. Den man som Gud sänt predikade i samma skollokal, där jag kringvärldes av ljuset. Som i sugande hunger kom jag, med yxhugg och latinska glosor och Guds fördömlse inom mig. Kunde någon fånga upp mig från virveln?

Mannen läste Guds Ord ur Kolosserbrevet om handskriften som anklagar oss och ligger oss i vägen. Han beskrev mig, mitt arbete och

min oduglighet. Jag vart ond; hur kunde han känna mig? Hur kunde han skämma ut mig så! Just då vart det klart: det är Herren som vet allt om dig och talar genom sin tjänare. Nu är stunden när du fördöms precis som du förtjänar!

Jag kom ut. Mina skidor stod där. Jag var stark, jag var snabb, jag åkte i gnistrande köld mot mitt hem, över älven där jag fördes över den dagen jag döptes. Norrskenet brann, himlarna brann av stjärnor och av Guds vredgade eld. Jag var mannen med ishjärtat. Aldrig skulle jag göra ett bättringsförsök, aldrig omvända mig, aldrig tänka på Gud. Guds dom var rätt. Honom kan ingen förebrå.

På mitt vindsrum tog jag farväl av Gud och de saliga för gott, men när jag lagt mig och inte kunde sova, kom senare delen av Emil Sköldängens predikan för mig. Den första hälften om fördömmelsen var sann och rätt. I ensamheten hörde jag nu fortsättningen: Stadgarna är naglade vid korset. Jesus har utplånat handskriften. Han har förlåtit synden.

Han har. *Han har.*

Till sist endast: *Han. Han. HAN!*

Ända till denna stund hade det varit *Jag*. Jag skall. Jag vill, jag omvänder mig, jag tror, jag bekänner, jag.

Mitt i världen var *jag*.

Då kom Guds Ord i predikan. Tron är av predikan. Tron vet inte om sig själv. Tron vet bara ett: Han! Jesus.

Jag blev viss. Jag blev kristen. Detta är Herrens verk. Efteråt har jag förstått att det nådens liv som föddes i dopet och närdes av Ordet under min barndom aldrig har dött men gömts i dunkel och egenrättfärdighet och att väckelsen förde mig tillbaka till Herren. Vissheten om syndernas förlåtelse förde mig till dopet och till korset, till det fullbordade. Det gjorde Gud. Det lagen inte kunde åstadkomma. Han har frälst mig och kallat mig med en helig kallelse. Han har bibehållit mig i en daglig dubbel klarhet: Klarheten till döds och klarheten till livs.

Tore Nilsson

En ny världsordning

Detta är en ny världsordning: genom sin kärlek till oss blev Gud ett gråtande barn. Han blev lagd i en krubba för att visa att han är folkens Herde. Han som inte kan åldras går in i den ilande tiden. Fast han är Gud tar han en bräcklig människas alla lidanden på sig. Han gör det för att göra döden om intet och

ge människan evigt liv. Däri består Guds makt att han kan vara den han inte är och ändå är han den han är. Den evige Faderns evige Son är vår Gud. Han är Gud och människa. Han är medlare mellan Fadern och människorna. I sin svaghet visar han att han tillhör oss, i sina underverk, i sitt majestät.

Zona från Verona
Biskop på 300-talet

Sjung till Herrens ära

– sångens betydelse i Guds rike kan inte underskattas

Unik samling kristen vokalmusik

Musikdirektör Juhani Martikainen i Kristinestad, Finland, har gjort ett enastående arbete med att tonsätta och arrangera goda kristna sånger och också skriva egna texter. Den lilla föreningen Logosmappen rf, som numera upprätthåller och ansvarar för webbportalen logosmappen.net, har fått rättighet att lägga ut hans samling av ca 200 sånger i en sökbar webbdatabas.

Tack vare ett stöd från Luthersk Litteratur-Mission har databasen fått en modern utformning som lätt går att söka i, både via mobiler och datorer. Man kan från en alfabetisk lista få upp en notbild som en pdf i A4-format och få texten i kopierbar form. Man kan filtrera listan enligt stämbesättning eller kategori och göra frisökning på text. I vissa fall kan man också lyssna till en inspelning med en kvartett eller duett, i enstaka fall också solosång. Notsidan, i vissa fall två eller rentav tre sidor, kan skrivas ut på skrivare och distribueras fritt till grupper, oftast blandad kör eller manskör.

Många av sångerna är kära sånger av Lina Sandell eller andra kända sångförfattare. En del har sina kända melodier medan andra melodier är nyskrivna av Martikainen. I samtliga fall är arrangemangen Martikainens. Det finns också helt nya genomkomponerade verk.

Det verkligt unika med dessa musikarrangemang är att de står fritt till förfogande för användning privat eller för sånggrupper. Däremot krävs kontakt med upphovsmannen om man vill sprida utgåvorna kommersiellt.

Databasen har webbadressen https://titus.anet.fi/fmi/webd/Kristen_vokalmusik och kan också sökas via logosmappen.net via Logosgruvan > Uppbyggelse > Sånger. Den som använder iOS (Ipad) kan också söka databasen med appen FileMaker Go. Då används serveradressen titus.anet.fi. Det tekniska arbetet med databasen har utförts av C-J Data.

Ola Österbacka

Jesus är gåvan

Jesus är gåvan: salighet, ära.

Frälsning och liv uti honom vi fått.

Jesus vårt julträd, frukter vill bära,

Jesus vårt julbröd, ger oss allt gott.

Ty ett barn är fött i dag, en Son oss given är,

vilkens herradöme varar och han heter Gud

Jesus är gåvan, given åt jorden,

Frälsning och liv uti honom vi fått.

Charlotte af Tibell, som skrivit sångversen ovan, föddes år 1820 i Stockholm och levde där sitt 81 år långa liv. Om henne berättas följande i boken *Gestalter och episoder ur den kristna sångens historia* av Folke Elowson (BV-förlag 1992):

”Som så många andra på den tiden i Stockholm kom hon i kontakt med den rosenianska väckelsen. Både hon och hennes närmaste väninna, Mathilda Fay, som var dotter till den engelske ministern, blev väckta. Men någon verklig frid i sitt hjärta hade ingen av dem. Men så hände följande. Charlotte af Tibell besökte gudstjänsten i Adolf Fredriks kyrka en gång på våren 1851. Där predikade den kände läsarprästen G. Janzon. Under det att hon satt och lyssnade till predikan talade Herren Gud till henne på ett särskilt sätt, så att hon fick visshet om att hon fick ha syndernas förlåtelse och vara ett Guds barn. Efter gudstjänsten sprang hon jublande glad till sin väninna för att tala om vad som hänt och sa: ’O, Mathilda, Gud har i dag gjort under med mig! Under det jag lyssnade till pastor Janzons predikan, öppnade Gud mina ögon och jag vet

nu, att jag är hans lyckliga barn. Det som vi arbetat på, du och jag, är fullbordat av Jesus. Allt är fullkomnat, allt är redo. Vi har blott att ta emot frälsningens gåva.’ Då berättade väninnan, som inte varit i kyrkan på grund av förkylning, att hon läst en predikan av Luther, som lett henne fram till frälsningsvisshet.

Efter denna starka frälsningsupplevelse började hon skriva dikter med andligt innehåll.”

”Hell dig julafton, härliga, klara!” Med ett hälsningsord från ett svunnet sekel börjar den julsång av Charlotte af Tibell, vars tredje vers är citerad ovan. Den finns med i hennes första sångsamling *Blommor vid vägen till Zion*, som kom ut 1852, bara ett år efter att hon lyssnat till den predikan som fick avgörande betydelse för hennes andliga liv.

I första versen är Lukasevangeliets andra kapitel det centrala temat och i vers två och tre vidgas perspektivet bakåt i tiden och kopplingen mellan julevangeliet och profetian i Jesajas nionde kapitel blir tydlig. I vers två omnämns midsommarsolen, vilket torde vara unikt i en julsång. Men bildspråket fångar den skarpa kontrasten mellan syndens totala mörker och evangeliets underbara ljus. Låt detta ljus få lysa upp ditt julfirande denna jul!

Melodin kan upplevas som en musikalisk utmaning, då tonomfånget är stort. Texten har under åren bearbetats och finns i flera versioner i olika sångböcker.

Samuel Holmgren

**En välsignad jul och ett gott nytt år i Jesu namn
tillönskas Brevets läsare!**

Aktuellt i tiden

Bed för de kristna i Syrien

I norra Syrien finns många kristna som flyr för sina liv genom Turkiets inmarsch i området. 130 000 personer, varav 50 000 kristna som tillhör olika kyrkor, har flytt söderut för att komma ur krigszonen. Open Doors försöker få fram akut nödhjälp med mediciner, mat och traumarådgivning. Bed för de kristna och alla som är på flykt i Syrien denna jul!

Red.

Skolverket vill ta bort Bibeln ur läroplanen

Hänvisningar till Bibeln och andra religiösa urkunder har tagits bort i Skolverkets förslag (obs!) till ny ämnesplan för religionskunskap i grundskolan.

Det mest tragiska med det är att om inte den kristna, den bibliska synen, finns med så finns det ingen hjälp. Förstår vi inte människans verkliga behov kan vi aldrig hjälpa en människa på djupet. Guds Ord ger både diagnos och läkedom, hjälp och hälsa. Varför vill man förvägra det uppväxande släktet detta?

Guds Ord ger också förstånd enligt Psaltaren 119:99–100: ”Jag är klokare än alla mina

lärare, ty jag begrundar dina vittnesbörd. Jag är förståndigare än de gamla, ty jag tar dina befallningar i akt.”

Hur tänker man på Skolverket om man vill gömma undan ordet Bibeln?

Red.

Liv kan bara uppstå ur liv

”Vem kan vara domare över när livet börjar?”

Jörgen Söderberg

”Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig.” Jeremia 1:5

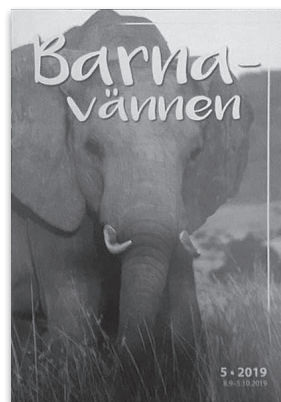
”Du har skapat mina njurar, du sammanvävde mig i moderlivet. Jag tackar dig för att jag är så underbart skapad. Ja, underbara är dina verk, min själ vet det så väl. Benen i min kropp var ej osynliga för dig, när jag formades i det fördolda, när jag bildades i jordens djup. Dina ögon såg mig när jag ännu var ett outvecklat foster. Alla mina dagar blev skrivna i din bok. De var bestämda innan någon av dem hade kommit.” Psaltaren 139: 13–16

”Du skall inte döda ett barn genom vare sig abort eller barnamord.” (Didaché 2:2). (Didaché är *De tolv apostlarnas lära*, skriven ca år 100 eller tidigare.)

Läs för barnen

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland ger ut en kristen barntidning, *Barnavännen*, som det går att prenumerera på. LLM bekostar ett antal till en skola i Pyttis i Finland sedan flera år. Luthergården kan förmedla adress och ge mer information.

LLM säljer också gamla inbundna Luthersk Barntidning. Pris per styck: 30 kronor. Vi har även gett ut en barnandaktsbok, *Jesus och barnen* av Johan Lunde, som vi säljer för 80 kronor.

Christian

– porträtt av en kristen av Hans Erik Nissen

Boken *Christian* handlar om en ung människas väg till Gud. Här nedan en recension av boken.

Att bli kristen är stort, men att bli bevarad i tron är ännu större, lär någon ha sagt. I boken *Christian – Porträtt av en kristen* möter vi den unge Christian som nyligen kommit till tro. I dagboksform beskriver han själv något av det förunderliga och ofattbara i att ha lämnat sin gamla värld och blivit en kristen. Både i familjen och på skolan blir det tydligt att Christian förändrats. Han försöker vittna både för sin familj och för sina kamrater och vill verkligen visa att det finns något som är värt att leva för.

Så småningom börjar dock kampen mot hyckleri, frestelser och tvivel och Christian får uppleva förtvivlan och nederlag, då han kämpar för att åter uppleva den första tidens glädje över frälsningen. Genom kamraten Peter blir det tydligt hur mycket stödet från kristna vänner betyder. Christian får genom Peter vägledning både när det gäller bibelläsning, bön och tjänst i Guds rike och blir ett frimodigt vittne. Han börjar dock upptäcka mer och mer av hur mycket ont som finns inom honom och tar upp kampen mot synden. I denna hopplösa kamp, där han är nära att ge upp, möts han i en predikan av ordet om Jesus och hans ställföreträdande gärning och får se att allt redan är fullbordat. Christian får efterhand lära sig mer om det kristna livet, Guds ledning, den ständiga kampen mot synden och det förunderliga i att Gud kan använda människor som i sig själva är små och odugliga.

Christian är en läsvärd bok, där varje kristen säkert känner igen både glädjen över frälsningen, hopplösheten i kampen mot synden, vilan i det Gud gjort för oss och Guds underliga ledning. Boken ger god hjälp för yngre läsare att se olika sidor av det kristna livet och förstå något av vad det innebär att vara en

kristen. Äldre läsare får genom boken hjälp att förklara den kristna tron för yngre eller icke-kristna vänner.

Men boken är inte bara som en torr faktabok. Den berör! När man läser den, ställer man sig själv frågan om man verkligen är en kristen – har man blivit född på nytt och i kampen mot synden tagit sin tillflykt till Jesus?

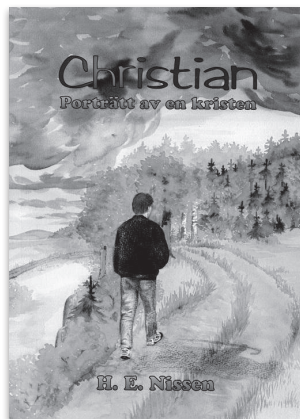
Hans Erik Nissen beskriver på ett mycket lättläst, konkret och vardagligt sätt hur det kristna livet kan gestalta sig hos en ung människa. Boken, som tidigare kommit ut i flera upplagor både i Danmark och i Norge, känns dagsaktuell i den svenska översättningen. Det vackra omslaget understryker bokens budskap. Bokomslaget är en illustration av den smala vägen som många gånger är besvärlig att gå. Men det visar också på den gode Herden som ständigt – men osynlig – går vid en kristens sida.

Berättelsen om Christian visar att frälsningen är ett Guds under – ”För människor är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt” (Matt. 19:26). Men boken visar också att det är Guds verk att bli bevarad i tron – ”Med Guds makt blir ni genom tron bevarade till den frälsning som finns beredd” (1 Petr. 1:5).

Boken rekommenderas varmt!

Ur *Pietisten* nr 6/2006

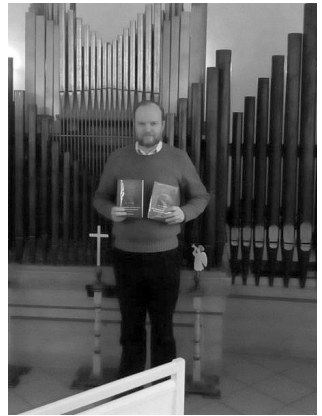
Boken är häftad, består av 70 sidor och kostar 65 kr. Den kan beställas från Luthergården, info@llm.nu.

Information i korthet

Ryssland

Under året har två böcker ur den Roseniusserie som består av sju stycken böcker tryckts på ryska. Det är nr 2 och nr 4, *Syndens dagliga plåga* och *Rättfärdig i Jesus*. Dessa två har satts ihop i en volym. Översättare är Valerij Volodin, som översätter direkt från svenska. Förläggaren Alexander Andreusjkin och översättaren önskar få hela serien på ryska. Därför kommer vi nu att fortsätta med översättning av nummer 3, *En har dött för alla*. Böckerna sprids framför allt inom den Ingermanländska kyrkan i S:t Petersburg och Murmansk och på det teologiska seminariet i Koltushi. Men även en del böcker skickas till bland annat Izhevsjk, där en sjuksköterska sprider dem till patienter på sjukhuset. Hon lånar ut böcker till dem, och de som vill ha böckerna får behålla dem. Tänk om sådant också fick ske i vårt land! Alexander Andreusjkin meddelar också att de inte har många exemplar kvar av de böcker vi tidigare tryckt i Ryssland och önskar därför omtryckning av några av skrifterna.

Alexander Andreusjkin med Rosenius-böckerna i S:t Mikael's kyrka.

På en bensinstation i norra Paraguay delas Rosenius *Dagbetraktelser* ut på portugisiska.

Latinamerika

Återstående volymer av Rosenius *Dagbetraktelser* på portugisiska kommer att tryckas under nästa år. Det är Marcos Berndt, som numera är bosatt i Finland, som arbetat med att få dessa böcker till tryck i Buenos Aires, Argentina. Han har fått kontakt med tre präster i Brasilien, vilka kommer att sprida böckerna. En av dem ska också sprida böckerna till

brasilianska immigranter i norra Paraguay. En annan av prästerna tänker även läsa andakterna i ett radioprogram.

Nu när arbetet med de portugisiska böckerna närmar sig slutet för Marcos, skulle han vilja översätta en bok av Luther från engelska till spanska, *Vad säger Luther?*

Dagbetraktelsen på engelska som månadsvolym

USA

Vår kontakt i USA, Warren Ojala med förlaget Pietan Publications, har tryckt flera skrifter av Rosenius på engelska. Bland annat har han haft en översättare som talar både engelska och svenska och som översatt Romarbrevs-kommentaren. Warren skriver att han nu skulle behöva en ny översättare, då den person som hittills översatt böckerna kommer att sluta med detta arbete. Det är ju viktigt att få en bra översättare som behärskar engelska som sitt modersmål. Böcker som trycks på engelska kan nå ut till många människor i olika länder och sedan bli översatta till fler språk.

Etiopien

Tidigare var vår tanke att översätta Rosenius *Dagbetraktelse* till amharinja men vi har fått besked om att det kan vara nog så bra att de får den till Etiopien på engelska. Det finns önskemål att vi ska skicka skrifter av Rosenius på engelska till några personer och bibelskolor. Engelska har alltmer blivit det språk som exempelvis teologiska studier bedrivs på. Tidigare undervisades det i amharinja i alla skolor men numera har skolorna i varje region undervisning på sitt modersmål. Därför kan inte alla amharinja längre.

Ett är nödvändigt av Hans Erik Nissen på slovakiska

Slovakien

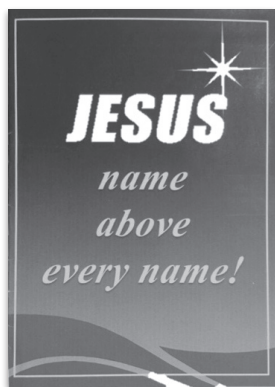
Genom Dansk Balkan Mission har vi fått kännedom om en kristen fånge i Slovakien. Efter att ha fått boken *Ett är nödvändigt* har han fått kontakt med den danska missionen. Då vi har en del skrifter som för många år sedan tryckts på slovakiska planerar vi att skicka några av dem till mannen.

Danmark

Knud Skov vid Dansk Balkan Mission meddelar att Nissens *Ett är nödvändigt* ska översättas till turkiska och albanska. I Albanien var ju kristendomen förbjuden under kommunisttiden men nu finns där en liten luthersk missionsverksamhet startad av kristna i Finland.

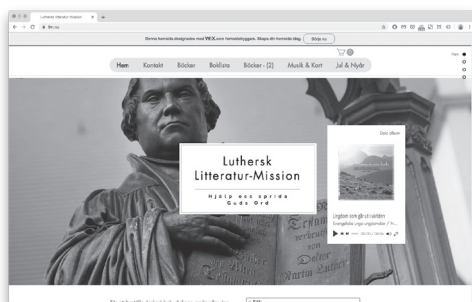
Indien

Våra kontakter i Palakol med omnejd önskar Biblar och barnbiblar. Palakol ligger i Andhra Pradesh där man talar telugu. Efter pastor Yobus död har vi ännu inte fått tag på någon ny översättare i Indien eller någon som har möjlighet att ombesörja tryckning av böcker där. Bed att vi får en kontaktperson i Indien som är villig att gå in i detta arbete.

Ghana

Joel Asare i Kumasi har önskemål att få trycka en traktat på både engelska och twi. Traktatens engelska namn är *Jesus Name above every Name* och kommer att tryckas i 3000 exemplar på vardera språket.

Hemsidan

På vår hemsida www.llm.nu kan du hitta Biblar och fler böcker, även Biblar och böcker på andra språk. Där kan du även lyssna till sånger från CD:n *När Herren är min Herde*. Om du tycker att det är problem att hitta på vår hemsida, meddela oss gärna, så att vi kan förbättra den. Arbetet med hemsidan pågår. Det sker ideellt.

Gunilla Staxäng

Luthergården

Luthergården säljer böcker, kort, tavlor med kristna motiv m.m.

Julkort

Enkla julkort	5:- (mängdrabatt ges)
Dubbla julkort	15:-, 18:-, 25:-
Buntar med 10 julkort	30:-

Böcker

Abdallah, L.M., Messias	25:-	Dagson, Jonas, Steg för steg genom	
Andersen Øivind, Grunnsannheter til frelse (norska)	180:-	Nya testamentet	285:-
Andersson C, Vid Guds hjärta (Om CO Rosenius)	125:-	Edén G, Bönbok	30:-
Arndt Johan, Andlig skattkammare	125:-	Giertz Bo, Stengrunden, inbunden	200:-
Arndt J, Om att förnyas efter Guds avbild, Bok I	85:-	Giertz Bo, Stengrunden, pocket	80:-
Arndt J, Om att efterfölja Kristus, Bok II	100:-	Giertz Bo, Tron allena	89:-
Arndt J, Om den inre människan, Bok III	85:-	Gilbrant, T, Illustrerat bibellexikon	1750:-
Bogatzky, Dagliga betraktelser	125:-	Giwerholdt M, Se på Jesus (finns även med stor stil)	30:-
Bunyan John, Kristens resa, inbunden	150:-	Hallebo H, Kristus vandrar bland oss än	50:-
Bunyan John, Kristinnas resa	190:-	Hallebo H, I dag är Guds tid (dikter)	90:-
Dagson Jonas, Steg för steg genom		Hydén A, Nåd för nåd	100:-
Gamla testamentet	219:-	Jesus fann mig	25:-

Julberättelsen i glasmålningar	75:-	Böcker för barn och ungdomar	
Krummacher, Kraften av Lammets blod	15:-	Berättelsen om Jesus, klistermärken	49:-
Krauklis M, Martin Luther – liv och verk	200:-	Bibelaktiviteter, från 4 år	95:-
Luther M, Detta löfte gäller alla	130:-	Bibelberättelser, klistermärkesbok	69:-
Luther M, En liten bok om bönen	75:-	Noas ark, klistermärkesbok	69:-
Luther M, Företal till Romarbrevet	10:-	Den första julen, klistermärkesbok	69:-
Luther M, Gläd dig du kristen	198:-	Det förlorade fåret, klistermärkesbok	69:-
Luther M, Herdabrev	39:-	Hagenfors, Jesus föds i Betlehem	40:-
Luther M, Hur man ska be	98:-	Hagenfors, Josef och Maria	40:-
Luther M, Kommentar över bergspredikan	149:-	Hagstrand Ingrid, Pojken i fönstret	50:-
Luther M, Luthers skattkammare	99:-	Hallebo H, Slottet Barnatro	159:-
Luther M, Om en kristen människas frihet	50:-	Hjort-Pedersen C, Ta emot det eviga livet	129:-
Luther M, Ord för dagen	199:-	Hjort-Pedersen C, Träffa rätt	129:-
Luther M, Spis och föda	125:-	Jackson D o. N, Ryttaren i natten, Om Martin Luther	76:-
Maharaj/Hunt, En gurus död	65:-	Jackson D o. N, flera böcker om olika historiska personer i den kristna kyrkan	76:-
Norborg, Den fallna människans salighetsordning	400:-	La Pietra M, Tre drömmar i Betlehem, barnbok	15:-
Praetorius, Arndt, Statius, Skatten och pärlan	80:-	Lashbrook, Berättelsen om när Jesus föddes	39:-
Rosenius CO, Dagliga betraktelser [tryckt 1956]	100:-	Lindén, Lyckliga Stina, andaktsbok för barn	70:-
Rosenius CO, Husandakt [tryckt 1989]	80:-	Magnusson E, När Jesus föddes	20:-
Rosenius CO, Husandakt [tryckt 1993]	150:-	Sæverås A, Selamnesh	50:-
Rosenius CO, Husandakt – Rosenius dagbetraktelser [tryckt 2016]	250:-	Sjaastad E, Ledljus	175:-
Rosenius CO, Kommentar över Romarbrevet, tre delar [Norska]	600:-	St John Patricia, Elaine och regnbågsträdgården	75:-
Rosenius CO, Kristus – vårt liv, 31 andakter	109:-	St John Patricia, Kinza, Berättelse från Marocko	40:-
Rosenius CO, Människans fall och upprättelse	50:-	Stenlund J, Ormjägarna på Sinai	50:-
Rosenius CO, Röda serien 1–7 [Går även att köpa styckevis.]	350:-	Triaden, barnbok i tre delar: Under Guds beskydd, Lönnkammaren, Vilde Otto	159:-
Rosenius CO, Vägledning till frid	50:-	Williamson D, Farornas flod (barn- och ungdomsbok om Samuel Kirkland, Mission bland senecaindianerna)	75:-
Röstin S, 52 söndagar	60:-	Williamson D, Riskfyllt uppdrag (barn- och ungdomsbok om Erik Lidell, kinamissionär)	75:-
Röstin S, De sex akterna	149:-	Williamson Karen, En liten flicka blir frisk – en bok för de allra minsta	59:-
Röstin S, Egendomsfolket	35:-	Williamson Karen, En liten pojkes gåva – en bok för de allra minsta	59:-
Röstin S, Ett nådens år	125:-	Williamson Karen, Jesusbarnet – en bok för de allra minsta	59:-
Stenander A, Böner för fyra veckor, Arla och särila	60:-	Williamson Karen, Noa – en bok för de allra minsta	59:-
Storsjö G, Buddha eller Kristus	159:-		
Storsjö G, Ni ska bli som Gud	39:-		
Søndergaard T, Den sista reformationen	189:-		

Det japanska skriftspråket

Vid LLM:s styrelsesammanträde den 28/9 kom det fram att en upplaga av Rosenius *Dagbetraktelse* på japanska nu var slut. Frågan om en ny tryckning väcktes. Jag kom då att tänka på min tid som elev vid Fjellheim Bibelskole, där vi bland annat hade besök av en norsk Japan-missionär. Vi fick då en kort introduktion i några av de tecken som används i japanska, samt en mycket intressant lektion i japansk historia. Det som jag blev mest förundrad över var att katolska kyrkan i mitten av 1500-talet, genom jesuitermunkar, bedrev mission i Japan. Detta pågick fram till 1587 då de katolska representanterna blev utvisade. Förhållandena för de kristna blev allt svårare och 1637 blev det förbjudet att vara kristen.

Fortfarande finns det spår av Guds Ord kvar i Japan. Kanske utan de flesta människors medvetande vittnar de tecken man skriver japanska med om Guds visdom/logik (Logos).

Det japanska skriftspråket använder sig av två huvudtyper av tecken:

- Kanji – grafiska tecken som har sitt ursprung i kinesiska.
- Kana – stavelsealfabet som betecknar grammatik och ord som inte finns i kanji. Kana har två undertyper: hiragana och katakana.

Flera tusen kanji används regelbundet i språket. Man använder sig också av de båda kana-alfabetena, vilka båda består 46 grundtecken, där varje tecken representerar ett ljud i det japanska språket. Nästan alla japanska meningar innehåller både kanji och hiragana, medan katakana används lite mer sällan. Att det japanska skriftspråket blandar så många skrivsystem, samt kräver inlärnin g av tusentals kanji-tecken som dessutom läses olika beroende på kontext, gör att det av vissa anses vara det mest komplexa i världen. Ordet kanji kommer från de kinesiska orden *kan* (漢, 'kinesiska') och *ji* (字, 'tecken').

De kinesiska tecknens rötter är minst 4000 år gamla. Eftersom tecknen ofta är sammanställningar av mindre tecken, kan man få en inblick i hur de som första gången använde sig av dessa tecken resonerade.

船 Chuán:
Tecknet för en större båt/skepp.
Vänstra halvan är tecknet för båt.
Högra halvan, överst är tecknet för åtta, nedanför är tecknet för mun/person.
Så en båt med åtta personer ombord blir ett fartyg.
Ex: Noa, Sem, Ham och Jafet med sina fruar.

先

Xian:

Tecknet för först eller tidig.
Sammanställt av levande, stoft och man.

Ex: Adam var den förste mannen. Han var stoft, men fick liv.

福

Fú:

Tecknet för glädje eller välsignelse.
Vänstra halvan är tecknet för Gud.

Högra halvan överst är tecknet för en, nedanför är tecknet för mun/person, nederst är tecknet för en trädgård.

Så Gud och människa tillsammans i en trädgård är välsignelse.

Ex: 1. Joh. 1:3-4. "Vår gemenskap är med Fadern och hans Son Jesus Kristus. Detta skriver vi för att vår glädje skall vara fullkomlig."

兄 兇

Xiong/Xiōng:

Tecknet för en äldre broder och en mördare.

Vänstra tecknet är en fyrkant/mun på en person.

Högra tecknet visar hur fort man går från broder till mördare.

En märkt broder kan vara en mördare.

Ex: Kain blev märkt av Gud efter mordet på sin yngre broder Abel.

義 = 羊 + 我 (手 + 戈)

Yi:

Tecknet för rättfärdighet.

Översta tecknet är ett får/lamm.

Nedanför är tecknet för mig. Det består av två tecken: hand och kniv.

Ett lamm över mig betyder rättfärdighet.

Ex: Jesu Guds Sons blod renar från all synd.

Tomas Krüger

Tacksamhet och glädje i juletid

Herre Jesus Kristus, hur ska vi kunna nog tacka dig, du högtlovade Guds Son, för att du förnedrat dig så att du kommit till denna eländiga värld från himmelens härlighet för att frälsa oss syndare, dina fiender. Inte underligt att det var jubel och fröjd i himmelen på din födelsedag och att även jordens invånare uppmanades att vara glada.

Gör nu ordet om detta outsägliga glädjeämne fast i våra hjärtan. Ty av oss själva kan vi inte tro det. Och hjälp oss att i allt ta emot det, så att vi inte föraktar något av det du förvärvat åt oss.

Ja, du store och högtlovade Frälsare, som kommit i världen för att förvärva oss *alla allt*

som vi behöver till salighet. Kom nu genom Ordet och Anden till var och en av oss och gör oss delaktiga av frälsningen. Gläd våra hjärtan med vissheten om detta under våra lidanden, i synnerhet under det sista lidandet.

Låt var trogen själ, som anser sig själv som den störste syndare, leva och dö med den orubbliga och glädjande vissheten om att du är en ännu större Frälsare.

Henrik Florus Ringius

Ur predikan på juldagen i *En kristlig undervisning om Kristi rike*

Inför det nya året och den okända vägen

"Ty ni har inte förut dragit den vägen fram."
Jos. 3:1–5

Dessa ord talades till ett folk som hade kallats ut ur Egypten för att gå till det land som Herren hade lovat det. Josua och allt folket bröt upp från den plats där de hade varit lägrade och kom till Jordan. Men där fick de stanna i tre dagar. Det var ingen förspild tid, de fick tillfälle att se tillbaka på sin vandring – inte till någon ära för dem – och tänka på allt vad Gud gjort för dem, all hans godhet och långmodighet. Israels barn behövde denna stillhet.

Även vi behöver stillhet – inte minst i dag då vi ska börja ett nytt år och inte vet vad det ska föra med sig. Utan tvekan var det många frågor som rörde sig inom Israels barn medan de stod där på gränsen. De skulle nu dra in i ett nytt land, beträda en okänd väg som *de förut inte hade gått*.

Nu påminner Josua om vad de har att iaktta. Israels barn skulle för det första ha sin

blick fäst på Herrens, sin Guds förbundsark. Herrens förbundsfolk fick inte befallning att se på landet framför sig, inte heller på Jordan, inte heller på sina upplevelser och erfarenheter. Endast på *förbundsarken* skulle deras ögon vila.

I denna ark låg de två stentavlorna, på vilka Gud med sitt finger hade nedskrivit sin vilja angående folket, men även många löften som skulle komma dem till del. Över denna ark var nådestolen – på den skulle Israels folk skåda. På samma sätt finns ett nådesförbund i Jesus Kristus mot vilket vi ska skåda. Låt oss se bort från oss själva och allt annat och fästa vår blick på Jesus Kristus och vad Gud har gjort för oss genom honom. Kom ihåg dessa ord inför det nya året: *Du skall ha din blick fäst på Jesus*. Förlorar vi blicken på honom blir vi trötta, försagda och slöa och kommer lätt bort från vägen. Kom ihåg att han har löst dig och köpt dig med sitt blod. Du är återlöst!

B Posttidning

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Låt ditt ansikte gå för oss

Låt ditt ansikte gå för oss, Herre, även detta år,
Du, som är alltjämt densamme Så imorgon som i går!
Du, som har all makt på jorden, Led oss vid din starka hand
Genom öknens alla faror, Tills vi hunnit löftets land.

Låt ditt ansikte gå för oss, Såsom det i fordom tid
Lyst för flyktingen i Betel, Lätt ditt Israel i frid,
Visat Moses, då han ropat, Väg, där spår till väg ej fanns,
Kastat över mörka vägen Morgonsolens purpurglans!

Hjälp oss, Herre, att besinna Vad du hitintills har gjort,
Att ock vi i tron må bida Av din godhet något stort!
Hjälp oss under livets skiften, Så i klar som mulen dag,
Skåda upp till dig och vila Stilla blott vid ditt behag!

När förhärjande som haglet Otrosstormen brusar fram,
Lyft vårt öga och vårt hjärta Till det blödande Guds Lamm!
Låt din kyrka och församling, Uppå hälleberget byggd,
Växa och fullkomnas, Herre, I det dyra korsets skygd!

Låt ditt ansikte gå för oss På den väg oss återstår!
Ja, om detta år, o Jesus, Skulle bli vårt sista år,
Säg oss då, att du gått före Genom dödens mörka dal
Att bereda åt oss alla Rum uti Guds fröjdesal!

Lina Sandell

Tack för din gåva till missionsarbetet! Glöm inte att be för arbetet!

Brevet sänds gratis till intresserade. Anmäl ny adress, avflyttning, dödsfall, så att adressregistret blir så aktuellt som möjligt.

Tack för förbön • Tack för gåvor • Tack för stöd

Returadress:

Luthersk Litteratur-Mission
Box 39, 911 21 Vännäs
info@llm.nu
Adressändringar skickas till
ovanstående adress.

Brevet

Sänds gratis till ca 2300 adresser. Ge gärna bort en tidning till vänner och bekanta.

Ansvarig utgivare:

Henric Staxäng
Strand 93, 911 93 Vännäs
Tel. 070-66 76 189

Redaktör:

Bengt Lunnergård, LLM:s ordförande
Blomåkersvägen 28, 922 62 Tavelsjö
Tel. 090-601 50

Kassör:

Helena Thurffjell-Andersson
Ljumviken 4, 913 33 Holmsund
Tel. 090-236 54

Expeditionspersonal:

Gunilla Staxäng, tel. 070-66 76 293

Gåvor sänds till LLM

Bankgiro: 833-7024 [Sverige]
Swish, nummer 123 150 7060
Svenska Handelsbanken, IBAN:
SE64 6000 0000 0003 1229 5642,
SWIFT/BIC: HANDSESS [från utlandet]

Avsändare:

Postadress:
Luthergården, Box 39, 911 21 Vännäs
Besöksadress:
Köpmangatan 16, 911 32 Vännäs
Tel: 070-66 76 293
E-mail: info@llm.nu

Öppettider:

Helgfria måndagar kl. 16–18